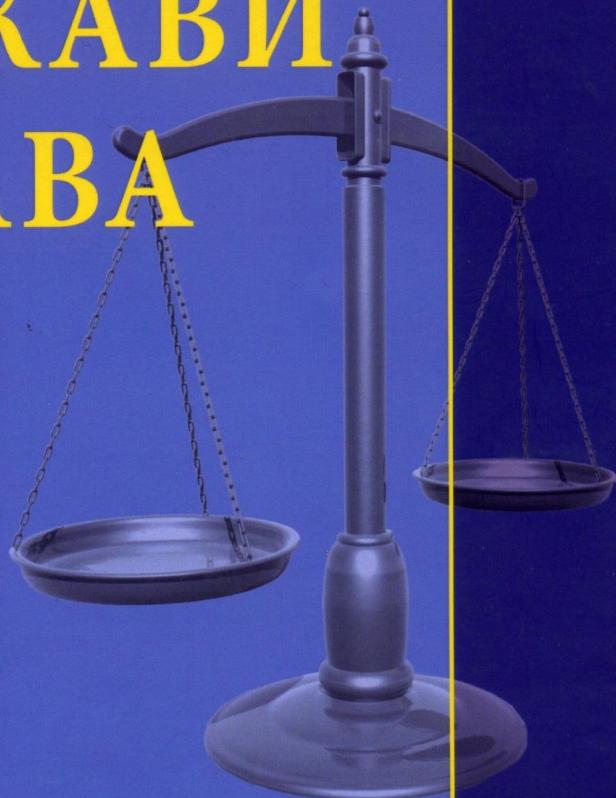

Т. Г. КАТКОВА

ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

Навчальний посібник
у визначеннях і таблицях

*Рекомендовано до опублікування вченого радою
Харківського економіко-правового університету
(протокол № 2 від 27 червня 2014 р.)*

Р е ц е н з е н т и:

В. О. Абашнік – доктор філософії, завідувач кафедри гуманітарних та фундаментальних юридичних дисциплін Харківського економіко-правового університету;

Ю. А. Холод – кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри загальноправових дисциплін факультету права та масових комунікацій Харківського національного університету внутрішніх справ

Каткова Т. Г.
К29   *Теорія держави і права : навч. посіб. у визначеннях і таблицях / Т. Г. Каткова. – 2-ге вид., допов. – Харків : Право, 2020. – 96 с.*

ISBN 978-966-937-856-9

Навчальний посібник містить визначення та таблиці з навчального курсу «Теорія держави і права», які сприятимуть кращому візуальному сприйняттю теоретичного матеріалу під час проведення навчальних занять. У доступній формі по послідовно викладено основні теми, при цьому за основу береться сучасне законодавство України.

Для студентів, магістрантів та викладачів юридичних закладів вищої освіти.

УДК 340.12(075)

ISBN 978-966-937-856-9 784 930

© Каткова Т. Г., 2014
© Каткова Т. Г., доповнення,
2020
© Оформлення. Видавництво
«Право», 2020

ЗМІСТ

Вступ	5

РОЗДІЛ 1. ВСТУП ДО ТЕОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

Тема 1. Предмет і методологія теорії держави і права	6
Тема 2. Теорія держави та права в системі суспільних і юридичних наук	8
Тема 3. Еволюція суспільства: виникнення держави і права	10

РОЗДІЛ 2. ЗАГАЛЬНЕ ВЧЕННЯ ПРО ДЕРЖАВУ

Тема 1. Поняття держави	13
Тема 2. Функції держави	16
Тема 3. Форма держави	18
Тема 4. Механізм держави і державний апарат	25

РОЗДІЛ 3. ПРАВА ЛЮДИНИ. ДЕМОКРАТИЧНА ДЕРЖАВА

Тема 1. Права, свободи та обов'язки людини і громадянина	31
Тема 2. Громадянське суспільство і держава.	
Політична система суспільства	36
Тема 3. Демократична держава	39
Тема 4. Правова соціальна держава	41
Тема 5. Правова свідомість і правова культура	43

РОЗДІЛ 4. ЗАГАЛЬНЕ ВЧЕННЯ ПРО ПРАВО

Тема 1. Право в системі регулювання суспільних відносин	46
Тема 2. Поняття права, його функції та принципи.	
Співвідношення права з політикою та економікою	49
Тема 3. Форми (джерела) права. Правотворчість	53
Тема 4. Правове регулювання суспільних відносин. Юридична техніка	56
Тема 5. Правова система суспільства	59

РОЗДІЛ 5. НОРМАТИВНА ОСНОВА ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Тема 1. Норми права	62
Тема 2. Система права і система законодавства	66
Тема 3. Нормативно-правовий акт	71
Тема 4. Систематизація нормативно-правових актів	75

РОЗДІЛ 6. РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВА

Тема 1. Правові відносини	77
Тема 2. Правомірна поведінка, правопорушення та юридична відповідальність	82
Тема 3. Застосування норм права	86
Тема 4. Тлумачення норм права	89
Тема 5. Законність і правопорядок	92
Список рекомендованої літератури до курсу	94
Список електронних джерел, рекомендований до курсу	94